

Ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге тікелей қатысатын авиация персоналын кәсіптік даярлау қағидасын бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 13 мамырдағы № 512 Қаулысы. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 10 тамыздағы № 624 қаулысымен

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Үкіметінің 10.08.2015 № 624 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі).

«Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы» Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 15 шілдедегі Заңының 13-бабының 17) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ**

Е Т Е Д І :

1. Қоса беріліп отырған Ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге тікелей қатысатын авиация персоналын кәсіптік даярлау қағидасы бекітілсін.
2. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

<i>Премьер-Министрі</i>	<i>Қазақстан Республикасының</i>
	<i>К.Мәсімов</i>
Қазақстан	Республикасы
Үкіметінің	
2011 жылғы	13 мамырдағы
512 қаулысымен	
бекітілген	

Ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге тікелей қатысатын авиация персоналын кәсіптік даярлау қағидасы

Ескерту. Қағида жана редакцияда - ҚР Үкіметінің 30.12.2013 № 1433 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

1. Жалпы ережелер

1. Осы Ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге тікелей қатысатын авиация персоналын кәсіптік даярлау қағидасы (бұдан әрі – Қағида) «Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы» 2010

жылғы 15 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңы 13-бабының 17) тармақшасына сәйкес әзірленді.

2. Осы Қағида ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге тікелей қатысатын авиация персоналын (бұдан әрі – авиация персоналы) кәсіптік даярлау тәртібін және оған қойылатын жалпы талаптарды айқындайды, ол:

- 1) авиация персоналын бастапқы даярлауды;
- 2) авиация персоналын қайта даярлауды;
- 3) авиация персоналының кәсіптік деңгейін ұстауды қамтиды.

3. Осы Қағидада пайдаланылатын терминдер мен анықтамалар:

1) авиация персоналы – арнайы және (немесе) кәсіптік даярлығы бар, мынадай қызметті жүзеге асыратын жеке тұлғалар: әуе кемелерінде ұшуды орындау (ұшу экипажы және кабина экипажы); әуе кемелеріне техникалық қызмет көрсету (әуе кемесін ұшуға жарамды күйде ұстауды жүзеге асыратын персонал);

әуе қозғалысын ұйымдастыру және оған қызмет көрсету (әуе қозғалысына қызмет көрсететін диспетчерлік персонал, авиация станцияларының операторлары, іздеу және құтқару жөніндегі, ұшуды радиотехникалық қамтамасыз ету және авиациялық радиобайланыс жөніндегі персонал, радиотехникалық жабдықтарды пайдалану және байланыс жөніндегі персонал, ұшуды метеорологиялық қамтамасыз етуді ұйымдастыру жөніндегі персонал);

ұшуды қамтамасыз ету (әуежайларда, әуеайлақтарда, тікұшақ айлақтарында және теңіз қондырғыларына орнатылған тікұшақ алаңдарында ұшуды жерде қамтамасыз ету жөніндегі персонал, әуежайлардың ұшуды электр-жарық-техникалық қамтамасыз ету жөніндегі персоналы, ұшуды қамтамасыз ету жөніндегі қызметкер/ұшу диспетчері, азаматтық авиация ұйымдарының басшылары);

2) авиациялық оқу орталығы – авиация персоналы мен мемлекеттік авиация инспекторларын кәсіптік даярлауды жүзеге асыратын заңды тұлға;

3) белгіленген үлгідегі құжат (куәлік, сертификат) – авиациялық оқу орталығы және/немесе азаматтық авиация ұйымдары әзірлеген және уәкілетті органмен келісілген авиациялық персоналды кәсіптік даярлау бағдарламалары бойынша оқуды аяқтағанын куәландыратын, азаматтық авиация ұйымының жұмысына қатысу рәсімдеріне сәйкестігі шеңберінде қызметтің белгілі бір түрін орындауға құқық беретін құжат;

4) авиациялық оқу орталығының нұсқаушысы – өз біліктілігіне сәйкес тікелей азаматтық авиация саласының мамандарын кәсіптік даярлау жөніндегі қызметті жүзеге асыратын тұлға;

5) біліктілік – ұйғарылған деңгейдегі міндеттер мен функцияларды тиімді орындау үшін талап етілетін білімнің, дағды мен іскерліктің үйлесімі;

6) біліктілік белгісі – куәлікке жазылған және оның бір бөлігі болып табылатын жазба, онда осы куәлікке қатысты ерекше шарттар, құқықтар мен ш е к т е у л е р к ө р с е т і л е д і ;

7) біліктілік талаптары – арнайы даярлау деңгейі мен бейінін айқындайтын талаптар, сондай-ақ жұмыс өтіліне қойылатын талаптар;

8) аралас оқыту – кәсіптік даярлықты әртүрлі оқыту нысандарын біріктіру а р қ ы л ы ө т к і з у ;

9) кешенді (үлгілік) оқыту – кәсіптік даярлықты белгіленген кезеңдегі оқытудың бүкіл бағдарламасын бір мезгілде іске асыру арқылы өткізу;

10) ұшуға даярлық – ұшқыштар құрамын кәсіптік даярлау процесінің бір кезеңі, одан өткен кезде білім алушы ұшуды орындауға дағдыланады және машықтанады ә р і о н ы ж е т і л д і р е д і ;

11) модульдік оқыту – кадрларды даярлаудың кезеңдік жүйесін пайдаланып, үздіксіз білім беру әдісі, мұнда әрбір саты (модуль) алынған білім мен дағдыны бақылаудың және бағалаудың рейтингтік жүйесі бар аяқталған цикл болып т а б ы л а д ы ;

12) бастапқы даярлау – авиациялық кәсібі немесе мамандығы жоқ адамды, сондай-ақ авиациялық жаңа кәсіпті және мамандықты игерту мақсатында авиация персоналы мен авиация инспекторларын кәсіптік оқыту процесі, мемлекеттік немесе белгіленген үлгідегі құжаттар беріледі;

13) қайта даярлау – авиация персоналы мен авиация инспекторларын оқытудың жаңа (қосымша) кәсіптік білім, дағды, машық (оның ішінде біліктілік белгілерін) алуға және авиациялық техниканы зерделеуге бағытталған процесі, белгіленген ү л г і д е г і к ұ ж а т т а р б е р і л е д і ;

14) кәсіптік деңгейді ұстау – авиация персоналын оқытудың ғылыми-техникалық, әлеуметтік-экономикалық дамумен және азаматтардың жеке қажеттілігімен негізделген, процесі, оның мақсаты кәсіптік білімді, машық пен дағдыны жаңарту, кеңейту және тереңдету болып табылады, белгіленген ү л г і д е г і к ұ ж а т т а р б е р і л е д і ;

15) практикалық даярлық – авиация персоналы мен мемлекеттік авиация инспекторларын кәсіптік даярлау процесінің кезеңі, одан өткен кезде білім алушы әуе кемесінде, пайдалану объектілерінде, жаттығу құрылғыларында, интерактивтік оқыту құралдарында, зертханалық және стендтік жабықтарда, сондай-ақ жекелеген құрылғылармен, агрегаттармен және құрамдауыштармен жұмыс істеудің тәжірибелік дағдысы мен машығын игереді, ұстап тұрады және ж е т і л д і р е д і ;

16) кәсіптік даярлау (оқыту) – бастапқы даярлау, қайта даярлау, кәсіптік деңгейді ұстау, сондай-ақ оқытудың ықтимал түрлері;

17) тағылымдама – мамандықты тәжірибеде игеру, қызмет көрсету мен

басқару объектілеріне бейімделу, сондай-ақ жұмыс орнында жылдам бағдарлану және жұмыстың жаңа тәсілдерін игеру мақсатында оқытуды қамтамасыз ететін тұлғаның жетекшілік етуімен жұмыс орнында оқыту;

18) теориялық даярлық – кәсіптік даярлау процесінің кезеңі, одан өткен кезде білім алушы өту кезінде арнайы теориялық білім алады, сондай-ақ оларды бекітілген оқу бағдарламаларына сәйкес қолдайды және жетілдіреді;

19) кәсіптік даярлаудың үлгілік бағдарламалары – авиациялық оқу орталығы үшін бағыттардың, мамандықтар мен қызметтің ерекшеліктерін бейнелейтін оқу бағдарламаларын өз бетімен жасау мүмкіндіктерін сақтау арқылы кәсіптік даярлаудың бірізді тәсілін қамтамасыз ететін бағдарламалар;

20) тренажерда даярлау – авиация персоналы мен мемлекеттік авиация инспекторларын кәсіптік даярлау процесінің кезеңі, одан өткен кезде білім алушы азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган бекіткен имитациялайтын құрылғылардың көмегімен практикалық дағды мен машықты игереді, ұстайды және жетілдіреді;

21) мемлекеттік авиация саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану мен азаматтық және эксперименттік авиация қызметі саласында басшылықты жүзеге асыратын орталық атқарушы орган (бұдан әрі – уәкілетті орган);

22) емтихан алушы (емтихан алатын немесе аттестаттайтын маман) – авиация персоналының біліктілік деңгейін айқындауға құқығы бар жеке тұлғалардың тізбесіне кірген, уәкілетті орган белгілейтін біліктілік талаптарына сәйкес келетін тұлға;

23) ИКАО – Халықаралық азаматтық авиация ұйымы.

2. Ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге тікелей қатысатын авиация персоналын кәсіптік даярлау тәртібі

4. Қазақстан Республикасының авиация персоналын бастапқы даярлау, қайта даярлау және олардың кәсіптік деңгейін ұстау дегеніміз кәсіптік қызметте пайдаланылатын мамандандырылған білім, машық пен дағды алу және оларды тереңдету мақсатындағы оқыту болып табылады.

5. Авиация персоналы тағылымдамадан өткеннен және уәкілетті орган бекітетін жеке тұлғалардың тізбесіне кіретін, тағылымдаманы өткізген лауазымды адамның дербес кәсіптік қызметке жіберу ықтималдығы туралы шешімінен кейін дербес кәсіптік қызметке жіберіледі.

6. Авиация персоналын кәсіптік даярлау авиациялық оқу орталықтарының және азаматтық авиация ұйымдарының авиация персоналын кәсіптік даярлаудың бекітілген, уәкілетті органмен келісілген бағдарламаларына сәйкес жүзеге

а с ы р ы л а д ы .

7. Авиация персоналын кәсіптік даярлау бағдарламалары авиация персоналын кәсіптік даярлаудың үлгілік бағдарламаларының негізінде бекітіледі.

Авиация персоналын кәсіптік даярлауды жүзеге асырудың кезеңділігі
Авиация персоналын кәсіптік даярлаудың үлгілік бағдарламаларында
а й қ ы н д а л а д ы .

8. Авиация персоналын кәсіптік даярлау Қазақстан Республикасының сертификатталған авиациялық оқу орталықтарында (авиациялық оқу орталықтарында), тиісті құқығы бар азаматтық авиация ұйымдарында немесе уәкілетті орган таныған сертификатталған шетелдік авиациялық оқу орталықтарында (авиациялық оқу орталықтарында) жүзеге асырылады.

9. Авиация персоналын бастапқы даярлау және қайта даярлау сертификатталған авиациялық оқу орталықтарында ғана жүргізіледі.

10. Авиация персоналының кәсіптік деңгейін ұстау сертификатталған авиациялық оқу орталықтарында (авиациялық оқу орталықтарында), сондай-ақ техникалық және әдістемелік мүмкіндігі мен тиісті мамандардың және/немесе оқытушы ұйымның тиісті саладағы кәсіптік даярлауды жүзеге асыруға заңды құқығы болған жағдайда, азаматтық авиация ұйымының базасында жүргізіледі.

11. Азаматтық авиацияның шетелдік авиациялық оқу орталықтарының сертификаттарын уәкілетті орган танығаннан кейін ғана олар азаматтық авиацияның авиация персоналын даярлауға және олардың біліктілігін ұстауға
ж і б е р і л е д і .

12. Уәкілетті орган сертификаттаған авиациялық оқу орталықтарымен шарт бойынша жұмыс істейтін шетелдік азаматтардың авиация персоналын оқытуына
р ұ қ с а т е т і л е д і .

13. Авиация персоналының бәрін кәсіптік даярлау оқытудың мынадай негізгі нысандары арқылы жүзеге асырылады:

- 1) тұрақты күндізгі (халықаралық практикаға ықпалдастырылған, үлгілік);
- 2) м о д у л ь д і к ;
- 3) с ы р т т а й ;
- 4) қ а ш ы қ т а н ;
- 5) а р а л а с ;
- 6) ж е к е ;
- 7) курстар, семинарлар, тренингтер;
- 8) өз бетімен даярлану;
- 9) практикалық сабақтар;
- 10) тағылымдама.

14. Таңдап алынған оқыту нысанына қарамастан, бекітілген бағдарламаларға сәйкес әр бағыт бойынша ұшуды қамтамасыз етуге тікелей қатысатын авиация

персоналын кәсіптік даярлауды жүзеге асырудың толық циклі қамтамасыз етіледі

15. Өз бетімен даярлану тиісті техникалық құралдарды, бағдарламалық қамтамасыз етуді және оқу әдебиетін пайдалана отырып жүргізіледі.

16. Практикалық сабақтар әуе шарларында, тренажерларда, оқытудың интерактивті құралдарында не тиісті техникалық (зертханалық) жабдықтарда жүргізіледі.

17. Оқыту нысанына қарамастан, мамандық бойынша кәсіптік даярлау бағдарламасына сәйкес қажеттілігіне қарай даярлықтың мынадай кезеңдері қамтамасыз етіледі:

- 1) теориялық ;
- 2) тренажерда ;
- 3) практикалық ;
- 4) ұшу .

18. Осы Қағидаға сәйкес авиациялық оқу орталықтарының авиация персоналын оқытуды жүзеге асыратын қызметкерлерін кәсіптік даярлау Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 25 сәуірдегі № 441 қаулысымен бекітілген Авиациялық оқу орталықтарына қойылатын сертификаттау талаптарында көзделген және мынадай салаларды қамтиды:

- 1) оқыту әдіснамасы ;
- 2) жаңа мамандықтар мен бағыттарды игеру (қажет болған жағдайда);
- 3) авиациялық оқу орталықтарының персоналына өзінің кәсіптік қызметінің процесінде қажет болатын авиациялық техниканың, жерүсті жабдықтардың әрқилы түрлерімен және оларды пайдалану ерекшелігімен танысу (қажет болған жағдайда) ;

4) оқытудың және біліктілігін тестілеудің тиісті пәндері, бағыттары бойынша кәсіптік білім мен дағды ;

5) авиация персоналын кәсіптік даярлау саласындағы өзекті аспектілерді, даму жолдарын, проблемаларды, жетістіктерді зерделеу және талқылау, тәжірибе алмасу ;

6) қауіп-қатер факторлары мен қателерді бақылауды қоса алғанда, адами фактор ;

7) авиация персоналын кәсіптік даярлауға байланысты өзге де мәселелерді шешуге қатысу .

19. Авиация персоналын оқытуға мынадай шарттарда шақырылады:

1) оқытуды толық немесе ішінара ағылшын тілінде өткізу, сондай-ақ өзінің кәсіптік қызметінде ағылшын тіліндегі құжаттама мен оқу әдебиетін пайдалану, негізгі оқыту тілі ретінде ағылшын тілі пайдаланылатын елдерде жыл сайын кәсіптік даярлықтан өту ;

2) халықаралық азаматтық авиация ұйымы не басқа да халықаралық авиациялық қоғамдастықтар мен қауымдастықтар өткізетін семинарларға, конференцияларға, форумдарға, кеңестерге және басқа да іс-шараларға жыл сайын қатысу.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК